

NY BOSTADSPOLITIK S-FÖRENINGEN REFORMISTERNA

Sverige hade en gång en mycket framgångsrik social bostadspolitik.

Utgångspunkten för den under decennier förda politiken var att bostaden både är en medborgerlig rättighet och en avgörande tillgång och resurs i samhällsekonomin.

God tillgång till bostäder i olika upplåtelseformer är avgörande både för medborgarnas livskvalitet och för samhällsekonominns funktionssätt.

Den i stor utsträckning mycket liberala bostadssektorn som Sverige nu har, en av den industrialiserade världens mest marknadliberala, har föranlett ett kroniskt underskott på bostäder både i förhållande till medborgarnas behov och betalningsvilja. Bank- och fastighetssektorernas maktkoncentration till ett fåtal stora bolag, tillsammans med det kommunala planmonopolet, dominerar och stryper utbudet av bostäder. Den bristande konkurrensen missgynnar innovationskraften i byggsektorn. Ständigt stigande kostnader både för mark och byggande vältras över på de boende. Vinstmarginalerna i både bank-, fastighetsförvaltnings- och delar av byggsektorn är mycket höga. Samtidigt som utbudet av bostäder som möter människors behov inte ökar. Marknaden fungerar inte. En marknad med större konkurrens torde generera fler bostäder till lägre kostnad.

Det är socialdemokratiens uppgift att stå upp för den gamla insikten att bostadssektorn måste regleras kraftfullt för att bryta med dessa inneboende, för samhället destruktiva, krafter. Till stora delar verkar dessa destruktiva krafter i och genom enskilda kommuners samhällsplanering. Den syns i oviljan eller oförmågan att leva upp till, den i lag reglerade, skyldigheten att planera för medborgarnas bostadsförsörjning.

Ändamålsenliga bostäder för alla medborgare är ett självklart mål för socialdemokratin. Fram till år 2030 måste det sannolikt byggas cirka 840 000 bostäder. Av särskild vikt är att alla studenter vid universitet och högskola runt om i landet ska få hyreslägenhet till skälig hyra från första dagen, samt att antalet specialbostäder för äldre och funktionsvarierade ökas kraftigt.

FÖR ATT NÅ DESSA MÅLSÄTTNINGAR BÖR
SOCIALDEMOKRATERNA:

- Genomdriva en statlig och regional markanvändningsplanering, vilket innebär att det kommunala planmonopolet rivs upp.
- Genomdriva att de kommunala allmännyttiga bostadsbolagen återigen upprätthåller samhällsnytta som övergripande mål. *Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag* reformeras i grunden.
- Etablera en statlig investeringsbank för finansiering av grönt, industriellt byggande och samhällsplanering, i synnerhet i lågkonjunktur och svagt privatfinansierat byggande.
- Etablera ett statligt bostadsbolag som i egen regi bygger, äger och förvaltar hyreslägenheter och specialboenden på mark som anvisas av staten/regionen. Detta bostadsbolag finansieras genom att AP-fonderna investerar i de av bolaget utställda obligationerna.
- Använda statligt markinnehav för etableringar av ny infrastruktur och bostäder.

GRUNDLÄGGANDE FÖRSLAG:

- Subventionerade lån för grönt, industriellt byggande och samhällsplanering genom etableringen av en statlig investeringsbank.
- Statlig/regional markanvisning och regionala mål för bostadsbyggande, infrastruktur och välfärdsverksamheter.
- Genomdriva att de kommunala allmännyttiga bostadsbolagen återigen upprätthåller samhällsnytta som övergripande mål. *Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag* reformeras i grunden.
- Studenter vid universitet och högskola runt om i landet garanteras hyreslägenhet till skälig hyra från första dagen från år 2022.

MER LÅNGTGÅENDE FÖRSLAG:

- Ett statligt bostadsbolag bildas och bygger, äger och förvaltar hyreslägenheter och specialboenden på mark som anvisas av staten/regionen. I en första fas på mark som staten redan äger. Finansieras genom att AP-fonderna investerar i de av bolaget utställda obligationerna.
- Statliga Sveaskog AB ges i uppdrag att på begäran ställa skogsmark till förfogande för bolaget och regioner att etablera